

saa ikke være istand til at lønne deres egen
 Byraadsformand? Ere de smaa, falde de jo
 maasse ind under Begrebet „brolagte Lands-
 byer“, og af dem er der nogle, der ikke ere større
 end en almindelig Sognekommune, og hvorfor
 skulde de ikke være istand til at lønne deres
 egne Borgmestre, forsaavidt de skulle have
 Løn, ligesaa godt som Landkommunerne? Det
 bliver jo, saavidt jeg ser af Lovforslaget, over-
 ladt til Vedtægterne at bestemme, hvorvidt de
 skulle være lønede eller ikke. Vil man have
 Rettigheder, saa maa man ogsaa paatage sig
 Pligter, og det forekommer mig derfor at
 være et meget billigt Forlangende, at Byerne
 selv komme til at lønne deres Borgmestre.
 Forøvrigt vil jeg for min Part ikke have
 Noget imod, at Staten giver et bestemt Bi-
 drag til at lønne Sogneraadens Formænd
 paa Landet og Byraadens Formænd i
 Byerne, men der maa være lige Ret til begge
 Sider, dersom vi skulle vælge denne Udvei.
 Det ærede Medlem, der sidst havde Ordet,
 tror jeg fremdeles havde forelsket sig noget
 for meget i det omtalte Lovforslag om Stils-
 misfen mellem Forvaltningen og Retspleien.
 Forøvrigt ville de Herrer maasse erindre, at
 jeg i sin Tid har udtalt mig til Gunst for
 det Lovforslag, som har været forelagt i den
 Anledning; men det er en meget stor Sag,
 som har Sammenhæng med saa mange andre,
 og det forekommer mig derfor urimeligt at
 lade Byernes kommunale Selvtjerselse blive
 afhængig deraf, og det er heller ikke i Over-
 ensstemmelse med Grundloven, der ikke gjør
 Byernes Selvtjerselse afhængig af, om jeg saa
 maa sige, Opfyldelsen af Grundlovens § 71,
 hvor der tales om Stikmisfe mellem For-
 valtningen og Retspleien. Det ærede Med-
 lem berørte fremdeles, at der var det bedste
 Forhold tilstede mellem Byerne og deres
 Borgmestre. Ja, jeg skal ikke negte, at det
 meget ofte er Tilfældet, og jeg skal naturlig-
 vis heller ikke benegte, at der kan være flere
 praktisk dygtige Mænd mellem Borgmestrene;
 men naar man paa den anden Side erindrer,
 hvilken Opdragelse vore Embedsmænd faae
 theoretisk — naar man veed, hvorledes de
 fra deres 12te Aar enten sidde ved Bøgerne
 eller ogsaa tilbringe deres Tid ved anden
 Adspredelse, uden at faae den mindste praktiske
 Indsigt i Livets Gjerning, naar man veed,
 at det er den Indledning, de faae som Stu-
 denter, at de beskæftige sig med 6 til
 7 døde og levende Sprog og derefter for-
 dybe sig i nogle Lovparagrafer af fremmede
 og danske Lovgivninger — naar man veed,
 at det er Indledningen til deres Embeds-
 gjerning, forundrer man sig ikke over at se,
 at en Retsbetjent kan bære sig saa upraktisk
 ad, som vi netop have set det nylig foregaa

for vore Dine. Jeg siger, at naar man
 veed, hvorledes disse Mænds Udvikling er,
 kan man ikke undre sig over at træffe saa
 upraktiske Mennesker, som vi vide, at det er
 Tilfældet, og som vi nylig have havt et
 klart Exempel paa. En saadan Mand, som
 har faaet en theoretisk Uddannelse og ikke er
 praktisk anlagt, vil, selv om han har været
 i Embedsgjerningen i kortere eller længere
 Tid, jo uuegtelig blive ilde stillet i den
 Mængde praktiske Ting, som han skal be-
 væge sig imellem, og maa i mange Henseen-
 der komme til at staa tilbage; endog for sine
 jevne Medborgere, og derfor maa efter min
 Opfattelse Et af To indtræffe, naar disse
 theoretisk uddannede Mennesker blive ansatte
 som Borgmestre: Hade de praktiske Anlæg,
 saa er naturligvis Theorien overmaade god,
 og saa kan ogsaa derudaf følge meget dyg-
 tige Borgmestre; men netop fordi de ere
 meget dygtige, følger saa gjerne med, at de
 faae altfor stor Indflydelse paa Byens hele
 Ledelse. Vi maa jo erindre, at, om de end
 kunne være nok saa dygtige, er det ikke dem,
 som Byerne selv have valgt, og netop ved
 den Stilling, de have ja, ikke alene ved
 deres Stilling i mangfoldige Forretnings-
 anliggender, men tillige derved, at Byernes
 Borgere paa mange Maader ere afhængige
 af Borgmestrene, idet disse ere Dommere og
 Politimestre, og paa mange andre Maader
 have Byernes Ledelse i deres Haand, hvor-
 ved Byernes Borgere føle sig afhængige af
 dem, ville de i Kraft af denne Afhængig-
 hedsfølelse, og tillige ifølge den Stilling,
 Borgmestrene maa indtage, faae en altfor
 stor Indflydelse paa Byens hele Stilling.
 Dette vil altsaa indtræde, naar den paagjel-
 dende Mand er en dygtig Mand. Men er
 han det ikke, ja er han tilmed en keitet Per-
 sonlighed, vil der let kunne indtræffe Scener,
 som man jo ogsaa har set i flere Kjøbstæder
 — jeg skal dog ikke nævne nogen bestemt —
 der næsten kunne antage en anstødelig Ka-
 rakter, mellem Byraadet og den vedkommende
 Borgmester, netop fordi han er upraktisk,
 om end han maasse har en meget god Villie.
 Er han upraktisk og tillige keitet, vil han let
 derved kunne komme paatværs med hele By-
 raadet. Jeg tror heller ikke, skjøndt jeg som
 sagt, ikke vil benegte, at Forholdet mange
 Steder kan være meget godt, at Forholdene
 i det Hele ere slet saa gode, som det ærede
 Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds
 (Klein) omtalte. Jeg troer, at Et af To i
 de allerfleste Tilfælde vil indtræde: Enten
 faar Borgmesteren altfor stor Indflydelse,
 eller ogsaa faar han ingen, og begge Dele
 er vistnok temmelig uheldigt. Man har jo
 set ved Byraadsvalgene sidste Gang, at der